

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Eulev. Fegele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sür ycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 1080 Lei
Fél évre ... 540 lej
Negyed évre ... 270 lej
Havonta ... 90 lej

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 30 Leival több

Porrá leszünk.

A kultúra és haladás nagy tempóban haladó tankja éles fényű reflektorával bevilágít minden hasadékokat, amely mögött sötétség rejtőzik és irgalmatlanul eltiporja az ósdi oszlopokat, ledönti a táblákat, amelyekre elavult hagyományok vannak vésvé, porrá tör a bálványokat és nem kiméli a romantika színes virágait sem. A kultúra fejlődésének leheletét éreztük, amikor híre jött, hogy Romániának fővárosában október tizenötödikén megnyitják, illetve átadják rendeltetésének az ország első krematóriumát. Mindig jól esik látni, hallani és érezni azt, hogy Nyugat felől jövő áramlat szőttépi Kelet gomolygó ködét és fényvel igyekszik elűzni a szivekre és agyakra ülő homályt.

Jól tudjuk, hogy a hagyományokhoz hiven és szigorúan ragaszkodó egyházak nem nézhetik jó szemmel, nem veszik szívesen a krematórium felállítását, mert hiszen a vallások dogmáinak egyik fejezete közé tartozik a temető és a temetés. De miúgy ahogy a dogmákat eddig is okosan sikerült összeegyeztetni a fejlődéssel és kulturával, sőt a kultúra és vallás édestestvérek minden éltében, valószínű, hogy Romániában is belátják azok, akik vért akarnak emelni a krematórium ellen, hogy a humanitás, az emberszeretet, az élők érdeke kívánja elsősorban a krematóriumot, a haladásnak eme templomát.

Nyugaton már elfogadott és megszokott dolog a krematórium. Kápolnák, feszületek, imaszámolyok, oltárok díszítik a halotthamvasztók hatalmas építményeit. Felekezeti szertartásai szerint helyezik örök nyugalomra a holtakat. Örökmécsesek égnek a holtak hantait tartalmazó urnák előtt és az emlékezés örökzöld koszorú borítja be a halotthamvasztó temetőjét, amelynek nem kell nagyobb-nak lennie, mint egy-egy imaháznak. Értsék meg azok, akiket illet, hogy a halotthamvasztás nem kultusz, hanem kultúra. Kultúra, amely az ember életét akarja szebbé, nyugodtabbá, élvezhetőbbé tenni. Kultúra, amely áldozatokat hoz a holtaknak, de érzi, hogy az élők, akiket az irgalmatlan halál egykor amúgy is a krematóriumba kényszerít, több áldozatot érdemelnek.

A krematórium visszaadja az élőknek azokat a birodalmakat, amelyeket a holtak kaptak ajándékul; a temetőket. A puha, porhanyós földbe majdan nem a holtakat, hanem életet ígérő magvakat temetnek. Nem sir, hanem buzakeresztek díszítik majd azt a földterületet, amelyet temetőnek neveztek. Visszaadja a krematórium azoknak az élőknek nyugalomát is, akiknek életét a rémület átka változtatja kinná, mert félnek a tetszhaláltól, félnek attól, hogy fent a föld mélyében, a koporsó süket sötétjében felébred alvó lelkük és az idő alatt, amíg elérkezik hozzájuk a könyörületes halál, végig kell szenvedniük a poklok minden kínját.

Az emberi lélek elszáll és megmarad a romlandó hus, amelyet lent a föld mélyén elkezd az enyészet. Ahelyett, hogy testünket odadobnánk a föld mélyén élősködő parazitáknak, nem helyesebb, nem észszerűbb, humánusabb, de főképen egészségesebb-e, ha egy-egy kis urnában őrizzük csupán elhunyt szereteteink emlékét. Ezzel békét adunk a holtaknak és nyugalom az élőknek is...

Mégis egységesítik a zsidó hitközségeket.

Az egységesítő törvényt még az őszi parlament megszavazza. Minden községben csak egy zsidó hitközség lehet. — A törvény felborítja a hitközségek békéjét.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójától.) Amikor az első hírek érkeztek arról, hogy a regáti zsidók egyesülete az összes zsidó hitközségek egységesítését tervezi a saját égíse alatt, az összes erdélyi lapok egyöntetien e terv ellen foglaltak állást, mivel még a nem beavatottak előtt is szembeütközött volt e terv politikai háttere. Azonban úgy látszik az erdélyi sajtó felháborodása nagyon keveset használt, mert ma már a miniszter asztalán fekszik az a törvényjavaslat, amely a zsidó hitközségek egységesítését tartalmazza. Minden valószínűség szerint e törvénytervezet, az őszi parlamenti szezonban törvényé is fog válni. Ismeretes, hogy a kormány a választások előtt paktumot kötött az UER-ek, a regáti zsidók uniójával, e paktum szerint hat zsidó képviselő került a parlamentbe és a paktum egyik pontja azt a kötelező kormányigéretet tartalmazta, hogy az ősz folyamán a parlament elé kerül a „Zsidó hitközségek organizációs törvényjavaslata”, mely — mint tudjuk — egyetlen országos szervezetté tömöríti az összes zsidó hitközségeket, a regáti zsidó hitközségek uniójának kereteiben.

A törvényjavaslat pontjai.

A törvényjavaslat — mely mint említettük már a kultuszminiszter asztalán fekszik — nagyon kevés változással ugyanaz, melyet még 1921-ben Banu kultuszminiszteri államtitkár megbízásából, a bucuresti-i zsidó hitközség kidolgozott.

Az érdekes törvényjavaslat a következő pontokat tartalmazza:

1. A zsidó hitközségek missziója: gondoskodni a vallási szükségletekről, zsidó iskolázatásról és jótékonykodásról.

2. Minden helységben csak egy zsidó hitközség állítható fel és ezen hitközségnek tagja minden, a helységben tartózkodó zsidó lakos.

Ez aköl kivételt képeznek a ma létező hitközségek és pedig:

a) A régi Regátban a spanyol zsidó hitközségek.

b) Erdélyben az ortodox hitközségek, melyen csupán egy hitközséget alkothatnak egy-egy községben.

3. Alakítandó egy Consiliul Superior Bucurestiben, mely az összes zsidó hitközségek képviselőit ellátja az országban, azonban vallási és rituális kérdések nem tartoznak e Consiliul hatáskörébe. Ez a Consiliul tartja fent az érintkezést az állammal, minden zsidó hitközségi ügyben. A különböző hitközségek országrészenként csoportosulnak.

4. Az egyes zsidó hitközségek jogi személyt képeznek.

5. Tagjaik csak román állampolgárok lehetnek, akik betöltötték a 21-ik életévét.

6. Hitközségek vezetőiket általános, egyenlő, titkos és direkt választások utján választják, a bucuresti-i Consiliul Superior felügyelete alatt.

7. Az állam aránylagosan hozzájárul a zsidó hitközségek eltartásához.

8. Hitközségek adót vehetnek ki minden egyes tagjukra és a városi áhalmi adóhivatal a község kérésére ezen adókat behajtja.

9. Minden hitközség tarthat egy vagy több rabbit. Egy bizottság kidolgozza a rabbi jogait és kötelességeit.

10. Egy bizottság ki fogja dolgozni az egyes hitközségek működési szabályzatát.

Mit mond az ortodox főrabbi?

E törvénytervezettel ma felkerestük a bucuresti-i ortodox zsidók főrabbiját H. Sch. Schorr-t, akit annakidején a romániai ortodox zsidók kandidáltak a zsidók szenátori állására és aki hosszas harcokat folytatott ez ügyben a zsidók jelenlegi szenátorával, Niemerover rabbiával.

Schorr főrabbi a következőket jegyezte meg e törvényjavaslatra vonatkozólag:

— Ismerem ezt a törvényjavaslatot, azonban kijelenthetem, hogy e tervezetnek csak politikai céljai vannak, már pedig tudvalevő dolog, hogy nagy bünt követ el az, aki a vallást politikai célokra használja fel. A zsidó hitközségeknek ily alapon való egységesítése előbb-utóbb teljesen átforgalmazza a zsidó vallást és nagyon hamar bekövetkezik az idő, amikor tényleg az intenció szerint minden városban és községben csak egy hitközség marad és azt mondanom sem kell, hogy ez aztán milyen lesz. E terv nem egyéb, mint a vallás-szabadság flagrns megsértése. Azonban ez az egységesítés azért sem történhetik meg, mert hiszen olyan hatalmas olvi ellentétek vannak a neolog és ortodox zsidók között, hogy az ortodox zsidók nem is tekintik zsidóknak azokat a zsidó ritusokat, melyek az ortodoxokétól eltérnek. Az ortodox zsidók törvényei még azt is megtiltják, hogy egy neolog templomba bemennek és egy neolog zsidót nem is szabad eltemetni az ortodox temetőbe, hogyan képzelhető most már el, hogy az ortodox zsidók — egy hitközséget alakítsanak a neologokkal? Mindazonáltal, ha a kormány ennek dacára meg akarja próbálni ezt az egységesítést a különböző zsidó felekezetekkel, miért nem próbálja meg a keresztény felekezeteket egységesíteni, mert ahogyan lehetetlen a római katolikusokat a reformátusokkal, a görög keletiekkel egy egységes felekezetbe tömöríteni, éppen annyira lehetetlen az ortodoxokat a neolog zsidókkal egy hitközségbe begyűrtetni. Nem hiszem, hogy a kormány ezt az egységesítést végrehajtaná, mert az a tény végtelenül fájdalmas lenne az ortodox zsidóságra nézve... jól lehet már egyizben háttérbe szorultak az ortodox zsidók a neologokkal szemben, amikor több mint nyolcvan zsidó ortodox hitközség engem kandidált a szenátori állásra és a kormány ennek dacára Niemerover-t, a neolog zsidók képviselőjét delegálta a zsidók szenátorává. Niemerover egyszerű eszköze Berkovits zsidó bankárnak, de kétségtelenül ezt a kérdést is revízió alá kell venni, mert ahogyan én, mint ortodox rabbi nem képviselem az egész zsidóságot, úgy Niemerover, mint neo-

Miért nem kezdődhetik a színházi szezon

A színházigazgatók nem tudták, mi a teendőjük. — Eftimiu nem intézheti az erdélyi színházak sorsát. — Janovics Jenő nyolc évre kapta meg a cluji koncessziót.

(Az Arad Közlöny honfoglalás-tudósítójától.) Az erdélyi színházak környékén megint a legteljesebb fejetlenség uralkodik. Tavaly ilyenkor már minden színházigazgatónak meg volt a kerülete és elkészülhetett az évadra és az idén dacára annak, hogy jócskán benne vagyunk az ugynevezett színházi évben, a színházigazgatók a koncesszióval a zsebükhöz még mindig tanácstalanul tárgyalnak, még mindig nem tudják, hogy mely városok tartoznak a színházkerületeikbe.

Ma felkerestük J. Dumitriut a kultuszminiszterium vezérigazgatóját, a színházi ügyosztály vezetőjét, aki a következő érdekes felvilágosításokat adta:

„Mi történik odaát Erdélyben?”

— Az igazat megvallva, én nem tudom, hogy mi történt odaát Erdélyben. Mi itt azt csináltuk, hogy a huszonnégy jelentkező színházigazgató közül kiválogattuk a megfelelő hat színházigazgatót és azoknak átadtuk az értesítésünket, hogy amennyiben a feltételeinknek megfelelnek, hajlandók vagyunk a színházi szezonra koncessziót adni nekik. Mik voltak ezek a feltételek? Először is százezer lejt kellett deponálniuk a Casa de Depuneriben és be kellett volna mutatniuk egy szerződést valamelyik erdélyi várossal a színházkerületére vonatkozólag. És már most mi történt? Idáig egyedül Janovics mutatta be a szerződését Clujjal (Kolozsvárral) és természetesen át is adtuk neki a végleges koncessziót. Azonban mit csinálnak a többi színházigazgatók? Miért nem jönnek ide hozzánk és miért nem mutatják be a szerződéseket a városi színházakkal? Nem értem...

— De mi úgy tudjuk vezérigazgató ur, hogy Eftimiu Clujon (Kolozsváron) csinált valami színházkerületi beosztást és ő intézi ezeket a dolgokat.

— Erről én nem tudok semmit...

— Vezérigazgató ur, ha holnap bejön Önhöz Gróf László vagy Erdélyi Miklós Oradeáról (Váradról) és benyújtja Önnek a Nagyváradra kötött szerződést, melyben megkapta a színházat, kiadja Ön neki a koncessziót?

— Nagyon természetesen. De ha Szendrey jön be hozzám, vagy akármelyik színházigazgató és bemutatja a várossal kötött szerződést, nekem ki kell adni neki a koncessziót. Egyáltalában nem értem, hogy mi történik odaát. Ugylátszik nem akarják megkezdeni a színházi évet?...

— Engedjen meg vezérigazgató ur még egy kérdést, én teljesen lehetetlennek tartom, hogy Eftimiu a kezébe vette volna az erdélyi színházi ügyek vezetését, ha erre nem lett volna neki megbízatása.

— Mondom, hogy én nem tudok róla semmit, — mondta a vezérigazgató — azonban valószínű, hogy szóbeli megbízása lehetett a miniszter úrtól, mert én írásbeli megbízatásról nem tudok...

Janovics nyolc évre kapott koncessziót.

Ugyancsak a miniszteriumban hallottuk a következő érdekes megjegyzést az erdélyi színházi viszonyokról.

— Hiába, Janovics az idén is megmutatta, hogy nemcsak színházdirektornak, de diplomatának is jól bevállana. Ő az egyedüli igazgató, aki oly ügyesen elintézte a koncessziója ügyét, hogy nem kell neki a marakodók és ácsorgók közé beállani. Csak nagyon kevesen tudják, hogy Janovicsnak van egy megállapodása a miniszteriummal, melyet még Goldis írt alá, miniszterségének utolsó napján és talán az utolsó órában, mely szerint a cluji (kolozsvári) színház koncesszióját Janovics nyolc évre kapta meg... Ilyen körülmények között természetesen Janovicsnál az esztendőnként megújuló koncesszió-háború tisztára formalitás. A miniszterium el sem veheti tőle a koncessziót, mert ebben az esetben hatalmas milliók pert indíthat Janovics az állam ellen. Csupán arra kell vigyázni minden évben, hogy eleget tegyen a koncesszió-feltételeknek, tehát az a bizonyos letétbe helyezett százezer lejt és ha-

sonló formalitások... Ami pedig a többi színházdirektorokat illeti, én ha az ő helyükbe lettem volna — mondta informátorunk — egyszerűen azt tettem volna, hogy megkötöm szép csendben valamelyik várossal a szerződésemet és szépen kivesszem a miniszteriumban a koncessziót és ezzel az okmánnyal felszerelve menteni volna el arra a színházi konferenciára, amelyet Eftimiu összehívott. Hiába, nem elég egy színházdirektornak a színházhoz érteni, a mai világban egy kissé diplomátának is kell lenni...

Eftimiu tovább is intézkedik.

Itt említjük meg, hogy egy később este Clujról

Borzalmas reptülőkatasztrófa Berlin mellett.

A repülőgép összes utasai szörnyethaltak. — Az áldozatok között van Németország washingtoni nagykövete is.

Egy késő éjszaka érkezett, kissé hiányos adatokat tartalmazó táviratunk borzalmas katasztrófa híreről számol be. A Lufthansa München—Berlini vonalán, amely a legnagyobb légitforgalmat bonyolítja le Németországban, eddig még ismeretlen okokból lezuhant egy utasokat szállító repülőgép. Az utasok között volt Németország washingtoni nagykövete is, aki utitársaival együtt szörnyethalt.

Berlinből táviratozzák: A város közelében ma délben borzalmas repülőszerencsétlenség történt, amelynek áldozatául esett Németország washingtoni nagykövete Mahlslan báró is. A báró szabadságon van és Münchenből

érkezett táviratunk szerint Eftimiu Viktor szépművészeti vezérigazgató, a cluji állami színház igazgatója, ma a következő sürgönyt küldte Janovics Jenő cluji magyar színházigazgatónak.

— Kérem, szólítsa fel azonnal a kisebbségi színházigazgatókat, hogy haladéktalanul küldjék be a kultuszminiszteriumhoz szintársulati kérvényt és az állam által követelt százezer lejt garancia összeget.

Eftimiu

Ha a vidéki színházigazgatók ennek a kettős feltételnek nem tesznek eleget, akkor nem kezdhetik meg a színházi szezon.

Most már végleg nem értjük a dolgot. A miniszteriumban már ismételen dezzaválták Eftimiu erdélyi működését a kisebbségi színházak körül és ennek dacára, mint az a fenti sürgönyből is látható — Eftimiu zavartalanul intézkedik tovább. Igazán nem irigylendő az erdélyi magyar színházigazgatók helyzete.

repülőgépen jött vissza Berlinbe a Légitforgalmi Társaság egyik német rendszerű gépén. A gép eddig ismeretlen okokból Schleitz felett moggni kezdett és lezuhant.

Négy utas és a pilóta azonnal szörnyethaltak. A mechanikus életben maradt és súlyos sebeivel a kórházba szállították. A gép annyira összetört, hogy a katasztrófa áldozatai közül ötöt csak délután tudták a roncsok közül kiszabadítani. A gépet a Lufthansa egyik legképzettebb pilótája vezette. Az életben maradt mechanikust még nem sikerült kihallgatni. Mahlslan báró tragikus halála nagy részvétet keltett világszerte.

Pancotán a lelkekben is tűz van.

Gallo János és Kohn Vilmos nyilatkoznak az országos szenzációvá lett öngyújtási vádról.

(Pancotára kiküldött munkatársunktól.)

Augusztus kilencedikén lángolnak fel Gallo János pancotai kereskedő tulajdonát képező volt uradalmi magtárban a pusztító tüznyelvek és néhány óra alatt a magtárban felhalmozott árukészlet porráhamvadt a berendezéssel együtt.

Közvetlenül a tűz után az a hír terjedt el, hogy Gallo János zilált anyagi viszonyai miatt öngyújtást követett el, illetve követtetett el, hogy a tetemes összegre ruházott biztosítási díjat megkaparinthassa. Feljelentés alapján eljárás indult meg Gallo János ellen, sőt le is tartóztatták. Az ügybe belekeveredett Kohn Vilmos pancotai lakos, aki Gallo János üzletében alkalmazott volt és rövid idővel a tűz kitörése előtt vált meg a cég kötelékéből. Kohn Vilmos első vallomásaiban terhelően nyilatkozott. Gallo Jánosnak a tűz előidézésében való szerepéről s erre került Gallo letartóztatásba, későbbben azonban Kohn enyhített vallomásán s második vallomása alapján Gallo szabadlábra helyezték. Az ügy még teljesen tisztázatlanul áll bonyodalmas szálaival. Fölvilágosítások céljából fölkerestük Pancotán az érdekeit feleket, úgy Gallo Jánost, mint Kohn Vilmost, akik a következőket mondták:

Gallo János: Föltétlenül azon a véleményem vagyok, hogy a legutóbbi időkben természetesen működő gyújtogatásban munkájának esett áldozatul a raktáram és az ott felhalmozott árukészletem is. És ahogy én belekeverültem a csunya ügybe, azt bosszu és hajsza eredményeinek tekintem. Remélem, hogy az egész bonyolult ügy a törvényszéki tárgyalás során ki fog derülni és én teljes mértékben rehabilitálva leszek. Ujabb tanúim vannak: Gyebroczy, valamint leánya, aki egy aradi főtisztviselő felesége, ezek látták, hogy a tűz kitörése előtt négy alak szaladt el a magtártól, menekülve. Sokat várok az ügy tárgyalásától — a becsületes visszanyerését.

Kohn Vilmos: Első vallomásomban mindent részletesen elmondtam az ügyről Kotz rendőrnagy kapitánynak, a vizsgálóbíróknak, azonfe-

lül minden írásban fekszik Beies közjegyzőnél is. Második, enyhítő vallomásomra, amelyre Gallo Jánost szabadon engedték, a következőket jelenthetem ki: E hó elején érdekelt urak arra kértek, hogy segítsen elő Gallo János szabadlábrahelyezését és enyhítse vallomásom. Lágy szívű ember vagyok, tudtam, hogy magamra nézve rosszul cselekszem, de annak fenntartásáért, hogy a szükséges alkalommal ismét eredeti, első vallomásom áll fenn, elmentem és megtettem enyhítő vallomásomat. Amikor ismét kihallgattak, itt volt a szükséges alkalom és újból az első vallomásomat tartottam fenn és nem igaz, hogy erre terrortal kényszerítettek. Egyet mondhatok még: az egész ügyben én vagyok az, aki a legtöbbet veszített. Nincs állásom, nincs kenyerem. Rémes helyzetben vagyok. Elheiyekedni nem tudok. Pedig becsületes ember vagyok. Kérdezzen meg bárkit Pancotán, hogy milyen ember Kohn Vilmos. Itt van Sonnenklár Vilmos, aki tegnap ki is nyilatkoztatta, hogy abból a bizonyos autógyújtásból egy szó sem igaz. Sonnenklár üzletében, amikor velem együtt voltam, milliók hevertek előttem és egy lejjel sem hibázott az elszámolás. Ez a Kohn Vilmos nem képes olyan aljasságokra, amelyeket egyesek állítanak, amellyel be akarják fröccsíteni sárral a becsületesemet, egyetlen érdeket. De ezt nem hagyom. Isten engem segítsen, hogy nem!

A két nyilatkozatból kitűnőleg természetesen mindenki a maga helyzetének igazát védelmezi. A valódi tényállást kiliázni a bíróságnak kemény feladata lesz, mert elszánt emberek komoly argumentumjai sorakoznak fel a nagy ügyben. Hogy ki győz, az egyelőre olyan titkos, mint a pancotai rüzesetek szériája.

Már megint van Bécsben

egy nagy kottaláger. Címe: **Du bist zwar nicht die Henny Porten** Worte von Beda, Musik von Krauss-Eika. Szenzációs shimmy-dall. Ára 48.— lej. MORAVETZ kiadás, mindenütt kapható. 4716

Megpróbálkozott Őn már a

Ha nem, akkor ne habozzon tovább, hanem ápolja néhány hétig az arcát, a nyakát és a kezét ezzel a csodával határos szépitőszerszettel.

Meg fog győződni róla, hogy bámulatosan rövid idő alatt legmesszebbmenő várakozásai teljesülni fognak. Szép, üde és egészséges külseje egész lényét vonzóvá és kedvessé fogja varázsolni.

Mindenütt kaphatók!

Művészet.

A Hotel Imperial filmpremierje.

Előkelő közönség és a szerző jelenlétében mutatták be Budapesten a Hollywoodban készült magyar filmet.

Budapestről táviratozzák: A Royal Apollóban ma díszelőadás keretében mutatták be Bíró Lajos „Hotel Imperial” című regényéből készült filmet, amelyet Amerikában készítettek és ottani színészek játszottak le. Az ünnepi díszelőadás iránt szokatlan érdeklődés nyilvánult meg. Az estélyi páholyosorán megjelent Horthy Miklós kormányzó családjával, József Ferenc főherceg és felesége, Vass József miniszterelnök helyettes és a politikai élet számos reprezentánsa. Egyik földszinti páholyban Vészi József társaságában szerényen meghúzódva foglal helyet a darab írója Bíró Lajos, aki egy hónapi szabadságidejére a napokban jött haza Amerikából. Lent a földszinten nagy számmal tűnök fel ismert írók és művészek, színészek, színésznők s azok, akik erre az ünnepi alkalomra jegyhez tudtak jutni. Amikor híre kelt, hogy Bíró Lajos is eljött az előadást megnézni, az egész közönség feiáll, látni akarja a világhírű magyar író.

Izgalmas várakozás után, végre megkezdődik a film vetítése. A címelírát láttára kitör a taps, amely viharos ünneplésbe megy át, amikor Bíró Lajos fényképe megjelenik a vásznan. A „Hotel Imperial” izig-vérig magyar film. Magyar a levegője, tárgya és tendenciája. A svéd rendező, a berlini direktor és a film minden szereplője alkalmazkodik a magyar íróhoz és magyar miliőhöz. A film sikere hatalmas volt. A közönség elragadtatását fokozta az a tudat, hogy ezt a magyar levegőjű filmet Hollywoodban nem magyar színészek játszották le, kik mintha átérték volna a magyar lelket, megható tökéletességgel és hűséggel adták vissza az író elgondolását. A kosztümök, öltözeik is tökéletesek, alkalmazkodók voltak és minden tekintetben a következetesség és hibátlanság jellemezte ezt a filmet, melyet a magyar előkelőségek ünnepeltek tegnap este.

* Az erdélyi és bánsági román hírlapírók egyesülete folyó hó 24-én délután 5 órakor szép és nívós hangversenyt rendez az aradi Kulturpalotában, a következő műsossal: 1. Cotrus A. felolvasást tart „Erdély múlt és jövő sajtójáról.” 2. Róna Dezső: Prolog a Bajazzo-ból. Der greise Kopf, a Trockne Blumen. 3. Gutu T.: Hegedűjáték operákból és román népdalok, zongorán kíséri dr. Mezey, konz. igazgató. 4. Barbura Iris: Szavaltatok. 5. Szentgyörgyi Mária: Operaének. 6. Éghy Ghissa tanítványai klasszikus táncokat adnak elő. 7. Csányi Mátyás: Zongorán játszik operákból és román szerzőktől. A zongorakíséretet Csányi Mátyás látja el. Belépti díjak: I. hely 50 lej, II. hely 30 lej, III. hely 20 lej, karzat (a tanulóifjúságnak fentartva) 10 lej. Jegyek előreválthatók a „Libraria diecezana” könyvkereskedésben, este a pénztárnál.

Magyarország engedékeny az optáns-pörben.

Apponyi gróf nyilatkozata Magyarország álláspontjáról a genfi halasztó döntés után.

Genfiből táviratozzák: Apponyi visszautazása előtt, a Hotel Paxban fogadta a külföldi sajtó mintegy hatvan tudósítóját. Az interjurál beszámolója a Journal de Geneve ezeket írja: Apponyi a tanács előtt tárgyilagosan ismertette Románia és Magyarország álláspontját. A magyar kormány nem háritja el a kérdés ismételt megvizsgálását, hogy jogi elveinek feladása nélkül mérlegelje azokat az eszközöket, amelyek az ügy megoldására alkalmasak. Ma nem látunk más megoldást, csak a döntőbírósgot, később talán más módot is találunk. Magyarország hajlandó lojálisan megkísérelni az engesztelődést, de a Népszövetség magasabb érdekeinek szempontjából

szükséges a jogi tekintély elismerése. — Fejezte be Apponyi az interjut.

A Tribune Geneve szerint Apponyi elismerte, hogy Magyarországnak nincs módja kényszeríteni Romániát, hogy a vitás ügyet Hága elé terjessze. Jelezte azonban, hogy a tanácsnak olyan eszközök állanak rendelkezésére, amelyeknek segítségével a zsákutcából ki lehet kerülni. Még pedig úgy, ha a tanács jogával élve, maga kéri a hágai törvényszék tanácsadó véleményét. A vélemény nem volna törvényerejű, de jelentékeny erkölcsi tekintélyt tartalmazna. Kijelentette továbbá, hogy aláveti magát bármilyen hágai verdiktnek.

Tunney lett a boxolás világbajnoka

Kétszáz ezer ember nézte végig a hallatlanul izgalmas Dempsey—Tunney-mérkőzést. — Tunney pontozással győzött a világbajnok felett.

(Chicago, szeptember 23.) A világ legnagyobb boxmérkőzése ma játszódott le Chicagóban, olyan óriási tömeg jelenlétében, amilyenhez hasonlót még nem láttak a nagy metropolisban.

Ki lesz a győztes?

Ezt a mérkőzést az egész világon hatalmas izgalom előzte meg. Szenzáció volt ez nemcsak azoknak, akik végignézték, hanem azoknak is, akik a föld minden részében türelmetlenül várták a mérkőzés eredményét. Ma volt a nagy nap, ma dőlt el a chicagói ringben, hogy reális-e Tunney győzelme Dempsey felett, vagy pedig csak indiszpozíció volt az oka vereségének. Amint megirtuk, több, mint százhetvenezer jegyet adtak el a mérkőzésre és körülbelül százezer érkeztek Amerika minden részéből Chicagóba, hogy a mérkőzést végignézzék. Dempsey, akinek győzelmében legtöbben bíztak, a mérkőzés előtt nyilatkozott az újságíróknak. Beszélt táplálkozásáról, elmondotta, hogy mindent eszik, nem tart semmiféle diétát, pedig a „szakértők” különféle diétákat ajánlanak neki. Nagy optimizmussal néz a mérkőzés elé, biztosan reméli, hogy győzni fog.

A mérkőzés idejére teljesen megtelt a ring. Zugott-morajlott a hatalmas tömeg. Óriási öszszegekben kötöttek fogadásokat. Legtöbben Dempsey győzelmére fogadtak. És a világszenzációs mérkőzés megkezdődött a nehézsúlyu világbajnokságért.

Harc életre, halálra.

A mérkőzés a legnagyobb meglepetést keletette, mert a tizedik izgalommal telített forduló Tunney pontarányos győzelmével végződött. Az első két fordulóban Tunney hatalmas ütésekkel mér Dempsey fejére. A harmadik fordulóban Dempsey ovalatti ütést mér ellenfelére, mivel azonban Tunney ezt nem kifogásolja, folytatják a mérkőzést. A negyedik forduló döntetlenül folyik. Az ötödikben Dempsey kétszer altesten üti Tunneyt. Most sem szakítják félbe a mérkőzést, mert Tunney nem emel kifogást. Látható, hogy Dempsey mindenáron közelharcot akar provokálni, azonban Tunney hatalmas alütéssel kiszabadítja magát és ismét fölénybe kerül.

A hetedik forduló a legizgalmasabb. A harc elkecseregetten folyik. A közönség köréből hisztérikus kiáltások hangzanak fel. Rengetegen rosszul lettek az izgalomtól. Számos mentőautó állandóan szállítja az elájult embereket.

Tunney hevesen támad, de Dempsey váratlanul állkapocsba üt, amiól Tunney megtántorodik. A közönség köréből fülsiketítő ordítás hallatszik. Biztató kiabálások de a szavakat nem lehet érteni. Dempsey elesik, a bíró reszkelve számol, de csak az látszik, hogy ajkai mozognak. A kilencedik másodpercben felemelkedik a már legyőzöttnek hitt boxbajnok és a nyolcadik fordulónál Dempsey átveszi a vezetést. Tunney azonban hihetetlen ügyességgel védi magát. Egy védetlen pillanatban hatalmas ütést mér Dempsey fejére, ugyanakkor Dempsey hasba és hátba boxolta Tunneyt, aki az ütésektől nem tántorodik meg, hanem összeszedve minden erejét, irtózatot üt Dempsey fejére. Demp-

sey elesik, de egy pillanat múlva ismét talpon van. A kilencedik forduló következik.

Diadalmenetben viszik Tunneyt Newyorkba.

Dempsey arcát elől a vér, látható, hogy percről-percre gyengül. Tunney rendkívül erős arculitást mér Dempseyre, aminek hatása alatt a tizedik menetben Dempsey annyira gyenge, hogy csupán védekezésre szorítkozik, a leütés azonban nem sikerült. A bíró kihirdeti az eredményt és a közönség viharosan ünnepli Tunneyt. A rendet nyolcszáz rendőr, négy század katona és Csikágó egész tűzoltósága tartotta fenn. Azok, különösen a szegényebb osztály, akik Dempseyre fogadtak, minden vagyonukat elvesztették.

A győzedelmes boxbajnokot különvonaton vitték Newyorkba. Dempsey Csikágóban maradt. Kijelentette, hogy elismeri Tunney nagyobb szívósságát, tudását és határozott szándéka végleg visszavonulni a boxtól.

— Öreg fiu vagyok — mondotta elkecseregetten — elég volt már. Ezentúl csupán szállodatulajdonosi hivatásomnak élek.

Drága a csempészett selyem

A curtici-i vámnál három aradi urinőtől kobozták el csempészett selymet. — Száz ezres bírságokat fizettetnek velük.

(Arad, szeptember 23.) A curtici-i határállomáson napról-napra lepleznek le selyemcsempészeket, akik a legválogatottabb módon próbálják behozni Románia területére a külföldön, olcsó pénzért vásárolt selyemárut. Ma már nem kereskedők foglalkoznak selyemcsempészéssel, hanem főleg hölgyek, akik szerint érdemes azért Budapestre utazni, hogy az őszi toalettekhez szükséges selymet beszerezzék. Aradon ugyanis olyan drága a selyem, hogy az útiköltséggel együtt is kevesebbe kerül, ha külföldről hozzák be csempészeten, mintha itt vásárolnák. Ez az üzleti számítás azonban nem mindig válik be. A jószimatu vámtisztek nagyon gyakran rátalálnak a csempészett selymekre és ilyenkor nagyon drága lesz az őszi toalett.

Tegnapról mára virradó éjszaka a Magyarországból érkező gyorsvonatról 3 hölgyet szállítottak le, akiknél selymet sejtettek a vámtisztek. Egy ismert aradi uriaszony dereka körül csavartak le nyolc méter selymet és bőröndjében hat métert találtak. Kétszáz ezer lej büntetést szabtak a csempészre és a selymet elkobozták tőle.

A másik uriaszony száznegyvenezer lej büntetést fizet csempészésért. A harmadik járt a legjobban, akit nem mint csempészt bíráltak el, mert a selymet nem csavarta dereka köré, hanem nyíltan bőröndjébe tette. Tíz ezer lej vámot kell neki fizetni. A curtici-i állomáson mindennapi dolog hasonló leleplezés; ma már olyan gyakorlottak a vámtisztek, hogy nem lehet előlük eldugni a csempészárut.

A ploesti-i benzinrobbanás gyújtogatás műve volt.

Három gyanus embert letartóztattak. — A borzalmas katasztrófa 30 millió kárt okozott.

Ploestiből jelentik: A tegnapi számunkban közölt ploesti-i borzalmas benzinrobbanás ügyében megindított vizsgálat eddig semmi pozitívumot nem tudott megállapítani a tüzet keletkezésére vonatkozólag. Mint már megírtuk, a robbanás a „Vega” ploesti-i olajfinomító telepen történt és azt valószínűleg gyújtogatás okozta. A tűz a telep egyik központi épületében tört ki és pár perc múlva a szomszédos raktárhelyiségre is áttért. Ebben a raktárban 80 vagon finomított benzin várt elszállításra. Alighogy a lángok a raktár épületének tetőzetébe kaptak, egymásután több borzalmas robbanás történt, ami lehetetlenné tette a mentési munkálatokat és így a telep munkásai tehetetlenül néztek, mint terjed tovább a tűz. Fél óra múlva a lángok már egy távolabbi raktár tetőzetére csaptak át, amelyben 140 vagon ipari benzin volt elraktározva és ami szintén a levegőbe röpült. Ugyszólván az egész telep elpusztult s a kár 30 milliónál is nagyobb. A rendőrségnek az a véleménye, hogy a tüzet bűnös kezek idézték elő. Eddig három gyanus embert — kettő közülük a telep alkalmazásán állott — letartóztattak.

Rothermere — Lloyd George-ról

„Angliának ötszáz év óta nem volt ily jelentékeny alakja.”

Budapestről táviratozzák: Rothermere cikket ír az Estben és Lloyd George érdemeit méltatja. „Egy pillanatra sem akarom feltételezni, — írja — hogy Lloyd George pályafutása befejeződött. Anglia még ma sem tudja, hogy mennyivel tartozott a háború szörnyű éveiben, majd a fegyverszünetet követő években Lloyd George démoni energiájának és remek intencióinak. Nézetem szerint, minden hibája ellenére, az utolsó ötszáz év legnagyobb angol államférfiai közé tartozik. Nem hiszem, hogy Cromwell óta jelentékenyebb alakja lett volna az angol közéletnek. Legutóbbi őszinte véleménye a békeszerződésről annál értékeesebb, mivel mindig rendkívül óvatos kijelentéseiben.”

Csőd előtt a gáji posta.

A régen nagyon forgalmas postahivatalt tönkretette a hozzá nem értő vezetés. — A postafőnök Aradvárostól kér segítséget.

(Arad, szept. 23.) Ma délben Bulzan aradi postafőnök egy postafelügyelő társaságban dr. Angel polgármesternél járt és arra kérte, hogy a város nyújtson segítséget a gáji postahivatal fenntartásához. Erre az intervencióra a gáji postahivatal nagymérvű forgalomesökkenése adott okot, amely oly arányú, hogy ma már képtelen ott megélni egy postamester. Régebben ez a postahivatal igen szép forgalmat bonyolított le, úgy, hogy rendes megélhetést biztosított az ottani postamestereknek, a kiknek jólélmét tudvaleg a forgalom után ni százelékrészesedés képezi.

Az utóbbi évek alatt azonban a hozzá nem értő vezetés miatt a forgalom annyira megcsökkent, hogy a postahivatal megszüntetésével kellett számolni. Az aradi postafőnökség azonban nem akarta azt, hogy a gájiak postahivatal nélkül maradjanak és ezért fordult a városhoz segítségért, azzal indokolva a kérelmet, hogy a postahivatal vezetése most egy szakavatott postamester keze alá került és minden remény meg van arra, hogy lassan visszanyeri régi forgalmát, csupán a kezdet nehézségeinek leküzdésére kellene a város segítsége. A polgármester odanyilatkozott, hogy a város a maga részéről minden lehetőt megtesz a gáji postahivatal fennmaradása érdekében, csupán arra kérte a postafőnököt, hogy az erre vonatkozó kérést írásban is terjesszék be a városhoz. Ilyképp a gáji postahivatal felől egyelőre elhárult a megszűnés veszedelem.

A párisi kommunisták nyílt hadüzenete.

Ha a szovjetet megtámadják, a vörös hadsereg mellé állanak. Katonailag szervezik a pártot. — Rakovszky jól dolgozott.

Párisból jelentik: A kommunista szakszervezetek Bordeauxban üléselő kongresszusa ma délelőtt az imperializmus és a háború elleni harccal foglalkozott. Az előadó a következőket mondotta:

— Ha a szovjetkormányzatot megtámadják, akkor a vörös hadsereg pártjára kell majd állnunk. Azoknak, akik szociális ellenes harcot folytatnak, a következő figyelmeztetést küldjük: A szovjet ellen irányuló nyilatkozat a polgárháború bejelentésével egyértelmű mindenütt, ahol munkásmozgalom van. Mindenkor a „ötökárnak a párt kongresszusán tett” ama kijelentéséhez tartjuk magunkat, hogy osztályharcban állunk. Nem minden háborúnak vagyunk az ellenzői, hanem csak az imperialista háborúnak. Paul Boncour és a szociálisták

álláspontja: Sem háborút, sem forradalmat. — Mazonban azt mondjuk erre, hogy az imperialisták cinkostársai mindazok, akik így beszélnek.

Az elnök ezután oly szervezet létesítését javasolta, amely gondoskodnék az összeköttetésről a gyárak mozgósított munkássága, valamint a katonák és matrózok között. Azt kívánja, hogy külön bizottságot alakítsanak, amelynek az a célja, hogy vizsgálat tárgyává tegye a csapatok tényleges létszámát és a stratégiai szempontból fontos pontokat. Az előadó ezt az intézkedést nélkülözhetetlennek tartja abból a célból, hogy háború esetén a csapat- és lőszer szállítás bojkottja keresztülvihető legyen.

A románial egyházak tiltakoznak a halotthamvasztás ellen.

A katolikus, görög keleti, református és zsidó felekezetek papjai nyilatkoznak a bucuresti-i krematórium megnyitásával aktuálissá lett kérdésről. — Hogyan támad fel az a halott, a kit elégetnek? — Csak a reformátusoknak nincs kifogása a hamvasztás ellen.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Egyik legutóbbi számunkban bucuresti-i tudósítónk jelentése alapján közöltük azt a nagy érdeklődést keltett hírt, hogy október 15-én megnyílik Bucurestiben az ország első krematóriuma, amelyet a többi romániai nagyvárosokban felállítandó ilyen intézmény fog követni. Egyszeriben aktuálissá vált Romániában a halotthamvasztás elvi kérdéseinek tisztázása. Külföldön annakidején óriási vitákra adott alkalmat a halottégetés bevezetése. Az összes egyházak képviselői tiltakoztak a halottégetés ellen és minden valószínűség szerint itt nálunk is meg fog indulni a harc az egyház részéről a halottégetés ellen.

A kánonjog megtiltja a halottak elégetését.

Bucuresti-i tudósítónk felkereste a kultuszminisztériumban Paclaseanu vezérigazgatót, a kisebbségi vallásügyek vezetőjét, akit mint egyik legjobbnévű egyházi szaktekintélyt kérdezett meg arra nézve, hogy a katolikus egyház milyen álláspontot foglal el a halottégetéssel szemben.

Paclaseanu vezérigazgató kikereste könyvtárából a katolikus kánonjogot és a következő véleményt adta:

— A kánonjog 1203. fejezete a következőket mondja: A meghaltak eltemetendők és helyteleníti az egyház azok elégetését.

— Ugyanezen fejezet második bekezdése a következőket mondja: Ha valaki hirtelen előtt úgy rendelkezett, hogy holttestét elégelessék és ha ezen akarát akár szerződésben, vagy végrendeletben is hagyta hátra, ezen szerződés vagy végrendelet semmisnek tekintendő.

— Az 1240. kánon ötödik pontja kimondja, hogy az egyháznak meg kell tagadnia az egyházi temetést olyan egyének részére, akik elégettetik magukat.

— A 2339-ik kánon a kilátásba helyezett büntetéseket sorolja fel. Tehát aki egy papot arra kényszerít, hogy egy halott elégetésénél segítse, illetve egyházi szertartást tartson a halott elégetésénél — azt kiközösítik az egyházból és ez alól csak a pápa maga adhat feloldást. Ha pedig egy pap saját maga jószántából vesz részt egy halottégetésnél, azt a papot törlik az egyház kebeléből, mely alól csak a püspök adhat esetleg feloldást.

Informátorunk a fenti idézetekhez magyarázatul még a következőket tette hozzá: A kánonjog e paragrafusai azt bizonyítják, hogy az egyház a halottégetést abból a szempontból ellenzi, mert nem akarja a hívők lelki egyensúlyát megzavarni a feltámadási hitben.

Alkalmunk volt még egy magasállású erdélyi katolikus egyházi férfival beszélni, aki a következőket mondta a halottégetésről:

— Még harminc évvel ezelőtt dolgozta ki Csernoch hercegprimás a katolikus egyház álláspontját a halottégetéssel szemben, mely természetesen teljes mértékben eltiltja a katolikus egyház híveinek a halottégetést és a népies magyarázata e tilalomnak tiszta az, hogy az

egyszerű hívő nehezen fogja tudni elképzelni, hogy hogyan támadhat fel az a halott, ha azt elégetik, kétségtelenül erre vezethető vissza az egyház álláspontja, hogy eltiltotta a halottak elégetését. Nagyon könnyen lehetséges, hogy abban az esetben, ha a halottégetés már teljesen átment a köztudatba, az egyház sem fog ellene tiltakozni, mert hiszen dogmatikus ellenvetés nincs az égetés ellen, tisztára arról van szó, hogy ez még egyelőre rendkívüli eset, mellyel szemben az egyház tartózkodó álláspontot foglal el. Csak a napokban történt, hogy az egyik erdélyi parochia plébánosa kérdést intézett püspökéhez, hogy milyen álláspontot foglaljon el egy előadott esetben, amikor egy gazdag birtokos végrendeletben kérte elégettetését. Persze a válasz tagadó volt, mert hiszen az 1918-ban megjelent kánonjog az égetés ellen van.

Egyházi büntetés a halottégetés ellen.

Beszéltünk egy görög keleti pappal:

— A szent szinódus határozata alapján nem szabad a halottakat elégetni. És sui egyházi büntetés vár mindarra, aki részt vesz vagy segédkezik egy halott elégetésénél.

A reformátusok üdvösek tartják a halottégetést.

A bucuresti-i református parochián érdeklődésünkre a következőket kaptuk válaszul:

— A református egyház csak örömmel üdvözlölné, ha az elavult temetési rendszer helyett bevezetnék a halottak elégetését. Minden szempontból üdvösebb, higiénikusabb elégetni, mint eltemetni egy halottat. A református egyház rendeletei és szabályai között nem ismerek egyet sem, mely megtiltaná a halottak elégetését.

Veszélyben van a feltámadási hit.

Beszéltünk ez ügyben a bucuresti-i zsidók egyik rabbijával is, aki a következőket mondotta:

— A zsidó talmudikus törvények pontosan előírják a temetés egész lefolyását, egészen a haldokló agonizálásától addig, míg az utolsó rögek kopognak a halott koporsóján és tekintettel arra, hogy azon traktusban nincs megemlítve a halottak elégetése, tehát — a halottat elégetni nem szabad. Ezt nem lehet semmiféle más módon magyarázni, tehát elő van írva, hogyan kell eltemetnünk a halottakat, tehát nekünk ehhez kell ragaszkodni. A hagyománygyűjtemény azonban ad e szigorú előírást név is valami magyarázatot. Ugyanis a zsidó hagyomány azt tartja, hogy az eltemetett halott atlaszcsontja, még ha sokszázévig is marad a földben — nem porlik szét és a feltámadáskor e csontdarabocskából — fog megalakulni a feltámadt ember... Ez persze hagyomány, legenda, amilyen minden vallásban van. És vég eredményben — talán így összegezhetem a véleményemet — a zsidó egyház a feltámadásban való hit megőrzése céljából van a halottégetés ellen.

H I R E K.

Ujabb tanügyi botrány.

Cernautiban a tömeg tüntetett egy szigorú tanár ellen.

Cernautiból jelentik: Ma újabb tanügyi botrány játszódott le a városban. A most folyamatban volt javító vizsgákon, Marini matematikai tanár tizenhét növendék közül csupán háromt engedett keresztül, a többieket elbuktatta. Ma délelőtt, amikor a tanár a gimnáziumot elhagyta, nagyobb tömeg vette a tanárt körül és nagyon agresszíven viselkedett. A legsúlyosabb szidalmak repültek a tanár felé és a tömeg mindenütt nyomában volt, amerre menekülni akart.

— Píuj, szegény -- kiáltották utána.

A helyzet annyira fenyegetővé vált, hogy a rendőrségnek kellett közbelépnie és feloszlátia a tömeget. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, a diákok közül ki inszenálta az uccai botrányt.

— November elsején nyitják meg a parlamentet. Bucurestiből jelentik: Liberális körök szerint, a parlamentet csak november elsején, tehát két héttel később nyitják meg. A parlament elé kerülő törvényjavaslatok előkészítési munkálatai folyamatban vannak.

— Antonjude lesz Románia londoni követe. Bucurestiből jelentik: Az Adevurul biztos forrásból jelenti, hogy Antonjude, Romániának népszövetségi jogvédelmi bizottságának képviselőjét nevezik ki londoni követté.

— A nemzeti parasztpárt a régenstanácshoz fordul panasszal a választási visszaélések miatt. Bucurestiből jelentik: A Cuvantul szerint a nemzeti parasztpárt még a parlament megnyitása előtt memorandumot intéz a régenstanácshoz a Balti választáson elkövetett visszaélések ügyében. Több bíró ellen súlyos vádakot emelnek.

— Változások lesznek a diplomáciai karban. Bucurestiből jelentik: Illetékes helyen megerősítik azt a hírt, hogy Titulescu hazaérése után nagy változások lesznek a diplomáciai karban. Az egyik megüresedő állást politikai személyiséggel töltik be, aki még soha nem volt tagja a diplomáciai testületnek.

— Erdélyben újabb öt áldozata van a gyermekparalízisnek. Bucurestiből jelentik: A legfeljebb közegészségügyi tanács tegnap esti ülésén ezúttal is a gyermekhüdeses járvány leküzdésének problémáival foglalkozott. Marinescu dr. egyetemi tanár azt ajánlotta, hogy az országban még betegesen fekvő gyermekeket Bucurestibe, illetve a csatlósított területek egyik nagyobb városába központossítsák, mert így könnyebb lenne orvosi kezelésük. A tanács egyhangulag visszautasította a javaslatot, mert annak keresztülvételét lehetetlennek tartotta. Ezután Visoianu dr. tette meg jelentését és arról számolt be, hogy a járvány érezhetően enyhült, miáltal nincs szükség további intézkedések hozására. A beérkezett jelentések szerint a tegnapi nap folyamán Erdély területén újabb öt megbetegedés történt.

— Iorga és Titulescu harca az egyetemek mandátumáért. Bucurestiből jelentik: Az egyetem küldöttsége tegnap megjelent Iorga professzornál és felkérte, hogy vállalja el a bucuresti-i egyetem szenátorjelöltségét. Iorga ezt elvállalta. Kormánykörökben a dolog megütöztetést keltett, mert a bucuresti-i egyetem szenátori széket Titulescunak akarták fenntartani. A Politica szerint Iorgának nagyon gyenge kilátásai vannak arra, hogy a bucuresti-i szenátori mandátumot elnyerje. Iorga csupán a Radulescu—Motru csoport tizenhárom szavazatára számíthat a 140 szavazatból. Mandrescu, a másik jelölt 40 szavazatot kaphat. Titulescu külügyminiszter, akit Angheliescu is támogat, biztosan megkapja a többi szavazatokat és feltétlenül meglesz a többsége.

A „VICTORIA“

női confectio divatház
izlése és alacsony árai utólréhetetlenek
Arad, a Dáciával szemben.

Kilenc évig volt elzárva a világtól.

Egy embertelen apa — pincében rejtegette elmebeteg fiát. — Megismétlődött Ubrik Borbála esete.

Varsóból jelentik: Egy névtelen feljelentés alapján az itteni rendőrség megdöbbentő felfedezésre jutott. Megtudták, hogy Hassel varsói szappangyáros idősebb, elmebajos fiát kilenc esztendeje egy pincében elzárva, kenyéren és vízen tartja. Amikor a fiú annak idején katonai behívót kapott, a félelemtől kitért rajta az elmebaj. Az apa nem hívott orvost, hanem megállapodott családjával, hogy a fiút pincébe zárják. A detektívek, amikor felnyitották a pincét, förtelmes szag áradt ki onnan.

— Bratianu tárgyal a CFR reorganizálásáról. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter ma hosszabb megbeszélést folytatott Teodorescu CFR vezérigazgatóval, aki részletesen ismertette az államvasutak helyzetét és a beruházási terveket.

— Bűnös kezek megakasztották a villamosforgalmat Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A fővárosban tegnap hat óra hosszat megakadt a villamosforgalom, amíg a mérnökök megállapították, hogy az áram megszakadását bűnös kezek okozták. Egy akkumulátort a szétszórt fülkében kicseréltek. A nyomozás megindult.

— Klebelsberg magyar kultuszminiszter a numerus clauzusról. Budapestről jelentik: Klebelsberg Kunó gróf ma nyilatkozott a sajtónak az egyetemi felvételek ügyében. Kijelentette, hogy a jövőben megakadályozza, hogy azok, akik valamely kollegiumban nem tudnak elhelyezkedni, egyetemre iratkozzanak és a fővárosi zuglakások erkölcsi fertőjébe kerüljenek. Az egyetemi hallgatók létszámát tovább csökkenteni nem lehet. Tulnagyműveltségbe még nem pusztultak el nemzetek, de a műveltség hiánya már sok népet kőnkre tett. Sokan a numerus clauzus eltörlését kívánják, ez azonban ma még olyan helyzetet teremtene, amely öklvetlenül megbosszulná magát. Nem kívánhatjuk, hogy olyan vagyonos egyén, aki nem diplomájából akar élni, magyar főiskola helyett külföldre menjen.

— Házasság. Klug Böske és dr. Glaschy Miklós f. hó 24-én d. u. 6 órakor tartják egybekelési ünnepüket az aradul-noui (ujaradi) r. k. templomban.

Szász Ernő magyar királyi kormányfőtanácsos, a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Részvénytársaság vezérigazgatója, vasárnap délben házasságot kötött Chorin Ilonával, néhai idősb. Chorin Ferenc főrendiházi tag leányával. A házasságkötésnél tanúk voltak dr. Chorin Ferenc, a Salgótarjáni Köszénbánya elnöke és Fuchs Leó, a Magyar Kender-, Len- és Jutaipar Részvénytársaság elnöke.

— Elsülyedt egy román petrolcumhajó a Márványtengeren. Bucurestiből jelentik: Constanzából jelentik: A tengerészeti hatóságokhoz intézett távirati jelentés szerint a Steaua Romana tengerhajózási társaság Robet nevű petrolcumszállító gőzöse összeütközött a Márványtengeren és nem egészen két perc alatt elsülyedt. A Dimineata szerint az egész legénység a tengerbe fulladt, az Universal szerint a legénységet sikerült megmenteni.

Angol trikó kelmék KELL és KRAUSZNAL Arad.

— Köröznek egy aradi fakereskedőt. Még élénk emlékezetben van az a nagyarányú szállítási csalás, amelyet a hadikincstár kárára követtek el s amelynek alapján annak idején büntető eljárás indult meg Kovalcsik Béla volt aradi fakereskedő ellen. Kovalcsik a szállítási visszaélések ügyében megindult vizsgálat tartama alatt hónapokig volt vizsgálati fogságban, később azonban szabadlábra helyezték, miután a vizsgálat nem eredményezett feltétlenül döntő bizonyítékokat a megvádolt fakereskedő bűnössége mellett. Mindazonáltal az ügyészség sikkasztás és csalás címén tett vádindítványt Kovalcsik Béla ellen és az ügy főtárgyalását mára tűzte ki az aradi törvényszék. A mai főtárgyaláson azonban Kovalcsik nem jelent meg, de visszaérkezett a kézbesítő iv is, mert a hatóságok sehol sem találták a volt aradi fakereskedőt. A törvényszék most elrendelte Kovalcsik Béla körözését.

A fiút elvadult állapotban, egy szenesládán, rothadt szalmán feküdvé találták. Bőre valószínűleg rá van száradva csontjaira. Kérdésekre nem válaszol, hanem bambán néz a kérdezőre. A kegyetlen apát letartóztatták, aki valószínűleg azzal védekezett, hogy nem tudott mit kezdeni fiával, aki amugy is használhatatlan volt. Az elmebajos fiú öccsét is letartóztatta a rendőrség és a szerencsétlent kórházba szállították, ahol mesterségesen táplálják.

— Dr. Botioc Elek szabadságon. Dr. Botioc Elek, a permanens bizottság tagja 4 hetet szabadságra megy. Ez idő alatt Teodorescu Constantin fogja helyettesíteni.

— A sziguranca vezérigazgatója nyugdíjba vonul egy év múlva. Bucurestiből jelentik: Voinescu Romulus sziguranca vezérigazgató betöltötte a korhatárt és ezért nyugalomba készül vonulni. A kormány azonban, a tisztviselői pragmatika jogával élve, egy évvel meghosszabbította a sziguranca vezérigazgató szolgálatát. A lap hozzáfűzi, hogy kormánykörök értesülései szerint, Voinescu utódja Stan Emanuel, a jelenlegi aligazgató, vagy pedig Okarascu lesz.

— Egy román repülőfőhadnagy lezuhant és szörnyethalt. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt Buzauban Coroescu repülőfőhadnagy nyolcszáz méter magasságból lezuhant repülőgéppel. A gép teljesen összetört. A főhadnagy a helyszínen szörnyethalt.

— A szoviet fegyverkezik. Moszkvából érkező táviratok arról számolnak be, hogy Budjennin, az ismert vörös lovastábornokot a forradalmi katonatanács helyettes elnökévé nevezték ki. Szeptember folyamán 5000 új tisztet avattak fel Oroszországban, akiknek 80 százaléka a kommunista párt tagja. A nemrégiben megtartott u. n. „hadvédelmi hét” nagy sikerrel járt és megállapítható, hogy a fegyverkezés nagy mértékben folyik Oroszországban.

— Halálozás. Grünwald Emilia urnó, 61 éves korában elhunyt. Temetése ma, 24-én délután 5 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

— A tót néppárt felvilágosítást követel Benestől a Rothermere-akcióról. Prágából jelentik: A tót néppárt elkészült a parlament legközelebbi ülésére és a következőkben állapítja meg a kormányhoz intézendő követeléseit: Jól lehet, a párt nem helyesli Benes politikáját és Rothermerevel folytatott vitáját, mégis a lakosság megnyugtatása szempontjából szükségesnek látja, hogy a kormány nyilatkozzék a Rothermere-akcióról, anonyiban az az álláspont, főképpen a Felvidéket érinti. Jelentsé ki a kormány, hogy hajlandó-e elállni a Prágában felállítandó pénzverde tervétől. Követeli, hogy a tót állami hivatalnokokat ne érje igazságtalanság és a politizáló hivatalnokokat figyelmeztessék kötelességeikre. A párt csatlakozik a demokraták ama javaslatához, amelyben felvilágosítást kérnek Benestől az oktroj kísérletre vonatkozólag.

„DON X”

A félelmetes szerelmes,
A páratlan vívó.
DOUGLAS FAIRBANKS.

— A Gloria-CFR-sporttelep sorsa. A Gloria-CFR sportegylet részéről ma délelőtt küldöttség kereste fel a polgármestert, akit arra kért, hogy azt a pályát, amelyen ma az egyesület működik, végleg adja át a város az egyesület tulajdonába. A polgármester kijelentette, hogy a pálya csak nyilvános árlejtés után kerülhet az egyesület birtokába a fennálló törvények szerint, de viszont valószínűnek tartja, hogy ez ebben az esetben csak formáság lesz és a pálya ugys az egyesület birtokába kerül. A küldöttség a választ tudomásul vette.

Ugyen egy megrögzött agglógeny utolsó éjszakája???? Megláthatja:

A kéjenc című filmben vasárnaptól az Apolloban.

Versenyfegyverkezés az Aegei-tenger hegemoniájáért.

Törökország és Görögország lázasan növelik flottáikat. — Új páncéloscirkálók és tengeralattjárók épülnek a francia s angol gyárakban.

Konstantinápolyból táviratozzák: A török sajtó aggodalommal mutat rá a Balkánállamok tengeri versenyfegyverkezésére, amely politikai nyugtalanságok és súlyos pénzügyi megterhelések oka minden egyes államban. Azok a török kísérletek, amelyek e fegyverkezés megszüntetését célozták, meghiúsultak Görögország ellenállásán. Görögország ez alkalommal hivatkozott Törökország tengeri tulajdajára, amelyet főként a volt német páncélos cirkálókat, a Goebenek, a mostani „Sultan Zyavus Selim“-nek köszönhet és ép ezért azon igyekeznek, hogy Törökország hegemoniáját az Aegei-tengeren vitássá tegye. Görögország modernizálta eddigi tengeri haderejét és az utóbbi évek alatt átépítette Franciaországban az „Aweroff“ páncélos cirkálót, Angliában pedig 11 torpedórombolót.

A Piraus közelében levő Skaramagha kitűnő tengeralattjáró bázis és Görögország azon is van, hogy egy modern tengeralattjáró

flottát építsen fel. Franciaországban már készül is vagy 6 darab. Ilyen körülmények közt Görögország már is a Balkán legnagyobb tengeri hatalmassága.

Természetes, hogy ezáltal a török flotta kiépítésére irányuló törekvések is új tápot kaptak és a török kormány elhatározta, hogy cirkálók és tengeralattjárók vétele és megrendelése által fogja utolérni amily gyorsan csak lehet a tengeri fegyverkezés terén előnyt nyert Görögországot.

A török kormány konstantinápolyi felhívatalosa feltűnően támadja és vádolja Görögországot, mert szerinte ott készítették elő a Kemal elleni összeesküvést. Azt állítja, hogy az összeesküvők Görögországtól kapták az instrukciókat és pénzügyi támogatást. Amennyiben — írja a lap — Görögország nem hajlandó szakítani az összeesküvőkkel, úgy Törökország gondoskodik, hogy észretérítse.

Közgazdaság.

Zürichben 3.22, Párisban 15.85 a lej

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 23.)
Kifizetések: Berlin 38.80, Amsterdam 65.35, Newyork 162.50, London 793, Páris 6.39, Milanó 8.88, Prága 4.83, Budapest 28.50, Zágráb 2.86.50, Bécs 22.97.50, Zürich 31.40. — Áru: Márka 38.50, holland forint 65, dollár 161, angol font 790, francia frank 6.39, olasz lira 8.80, cseh korona 4.80, pengő 28.45 dinár 2.85, osztrák schilling 23, svájci frank 31.40. — Pénz: Márka 37.50, holland forint 63, dollár 159.50, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.70, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.75, osztrák schilling 22.85, svájci frank 31. — Irányzat: laryha.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szept. hó 23.)
Kifizetések: Páris 6.35, Berlin 38.55, London 787.50, Newyork 161.50, Milanó 8.85, Zürich 31.25, Prága 4.80.50, Bécs 22.85. — Valuták: Napoleon 645, német márka 38.25, leva 1.18, török lira 0.83.50, angol font 782, francia frank 6.40, svájci frank 31.10, olasz lira 8.82, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 160, lengyel zloty 18, osztrák schilling 23.10, pengő 28.75, cseh korona 4.80.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 23.)
Berlin 123.57, Amsterdam 207.85, Newyork 518.62, London 2523.37.50, Páris 20.34.75, Milanó 28.26, Prága 15.37, Budapest 90.65, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.07.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 23.)
Berlin 123.62.50, Amsterdam 207.85, Newyork 518.65, London 2523.75, Páris 20.35, Milanó 28.27.50, Prága 15.37.10, Budapest 90.70, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.10.

— Nem jött létre pénzügyi megegyezés Bratianu Vintila és Stresemann között. Bucurestiből jelentik: A lapok ama híreire vonatkozólag, amelyek szerint Stresemann és Bratianu Vintila közt megegyezés jött volna létre a Generala bankjegyekre vonatkozólag, illetékes körök kijelentik, hogy a megbeszélések csak általános jellegűek voltak, anélkül, hogy speciális kérdésekben megállapodás jött volna létre.

— Dr. Chorin Ferenc romániai tárgyalásai. Mint értesülünk, dr. Chorin Ferenc, a Salgótarjáni Részvénytársaság elnöke, a hét elején utazott Bucurestibe, ahol a „Petrosani“ ügyében folytat tárgyalásokat. A Petrosani román Szebányatermelő Részvénytársaságnál ugyanis N. Teodorescu vezérigazgató lemondott igazgatósági tagságáról és elsősorban az ő távozásával megüresedett hely betöltéséről van szó. Az igazgatóságba új tagokként bevasztották Mosoiu generálist és I. Bujoint.

— Felesleget mutat Románia külkereskedelmi mérlege. Bucurestiből jelentik: Románia külkereskedelmi mérlege az év első nyolc hónapjában három milliárd kiviteli felesleget mutat fel.

— A Nasic nagy erdővásárlása. A napokban zajlott le a bródi vagyonszövetség nagy tölgyárverése, amelyet további árverések fognak követni október hónap folyamán. Igen élénk verseny folyt a hatalmas faanyagért és külföldi cégek is nagyszámmal pályáztak a bródi vagyonszövetség faanyagára. Az ismert favállalatok közül ajánlatokat adtak be a Szlavónia, a Gutmann, a Nasic Tanningyár és a Nasicnak sikerült a legnagyobb erdőkomplexumot megvenni 9.6 millió dinár értékben. Az elért ár a kikiáltási árnál körülbelül 20 százalékkal magasabb és ebből arra következtetnek, hogy a közeljövőben a tölgyárak emelkedni fognak.

— Az aradi hetipiác árai. Burgonya 4—5 lej, hagyma 6—7 lej, tehénturó 16 lej, juhturó 56 lej, zöldbab 20 lej, alma 6—10 lej, körte 16—20 lej, szőlő 20 lej, szilva 6 lej kilogrammonként, bab 10 lej, teffel 40 lej, tej 6—7 lej literje, vaj 100—140 lej kilogrammjára, tojás 2.80 lej darabja, zöldség 3—4 lej csomója, A baromfi piac árai: sovány liba 160—240 lej, sovány kacsa 110—150 lej, tyúk 100—150 lej, csirke 60—120 lej párja, kövér liba 200—300 lej, kövér kacsa 130—180 lej darabja. A gabonapiac árai: buza 720—750 lej, kukorica (új) 450—500 lej, régi kukorica 560—600 lej, árpa 600 lej, zab 500—520 lej métermázsánként. Az állatvásár árai: marha 18 lej, borjú 25—26 lej, sertés 36 lej kilogrammonként élősúlyban.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.
Cenzura Prefectura Județul.

SPORT

O Vátozás a magyar válogatott csapatban. A magyar válogatott futbalcsapat összeállításán az utolsó pillanatban változtatni kellett. Konrad Kálmán, a válogatott center, miután állapotára való hivatkozással lemondott a szereplésről, mire Kiss Gyula szövetségi kapitány Holzbauer Józsefet, a Sabaria kitűnő csatárát állította be a válogatott csapat centerének. Holzbauer, aki most ugyan balösszekötőt játszik csapatában, már dirigálta a magyar válogatott csatársorát többször, sőt egy mérkőzést Bécsben a magyar csapat az ő két goaljával nyert meg. Holzbauer helyét a jugoszlávok ellen szereplő csapatban Frötlíchkel, a Ferencváros csatárával töltötték be.

O Uj, szenzációs távugró világrekord. Hubbard a távugrásban egy cincimati atlétikai versenyen 798 centiméteres új világrekordot állított fel. Ugyancsak ő a 100 yardon 9.6 mp-es idővel beállította a világrekordot.

Rádió-műsor.

Szombat, szeptember 24. Wien—Grác. 19.45. Operettelőadás. — Pozsony. 18.10. Cigányzene. — Zágráb. 20.30. Irodalmi est. — Milano. 20.45. Operarészletek. — Boroszló. 20.15. Operettelőadás. — Nápoly. 21. Hangverseny. — Prága. 20.10. A' cseh Opera. — London—Daventry. 20. Szórakoztató hangverseny. — Leipzig. 21.15. Modern fuvósszerenádok. — Stuttgart. 21. Svájci dal- és zongoraest. — Frankfurt a. M. 20.15. Szimfonikus hangverseny. — Róma. 17.45. Hangverseny. — Berlin. 22.30. Táncczene. — München. 21.45. Kabaré. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság, 17.15. Kamarazeneest. 19. Operaelőadás. 22. Cigányzene.

Apolloban ma, szombaton utoljára!

Harry Liedtkével
A farsangi varázs.

Az előadások 5, 7 és 10 órakor kezdődnek.

NYILTÉR.

E rovat alatt közölttekeri nem vállalunk felelősséget.

ERTESITES.

Nagyraeasült pártfogóim szives tudomására adom, hogy tekintettel az ünnepekre, a szokásos

ünnepi kalácsokat

szombat estig sziveskedjenek megrendelni. A privát süitést hétfő d. u. 2 órától fogadom csak el.

Tisztelettel:

Tóth István Str. Buor 12. (Étvés-ucca)

Felejthetetlen jó édesanyánk:

néhai özv. Müller Józsefné

folyó hó 21-én végbement temetése alkalmából hálás köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, kik a temetésen megjelentek, részvétlátogatásukkal mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ravatalára koszorukat és csokrokat helyeztek.

5036

Müller család.

Intézetek, diákok és szülők figyelmébe!

A legnagyobb választékban és legjutányosabb áron szereshetők be:

előírás szerinti intézeti szövetek, sapkák és hozzávalók

Arad legrégibb ógéné!

Schäffer Henriknél

Bulevardul Regina Maria No. 25. (Bing-ház).

FIGYELEM! Állami tisztviselők és szabómesterek 5% engedményt kapnak. Engross vételnél nagyobb kedvezmény. 4556

Nagyságos asszonyom!

MODESALON MINNI HOMOLKA WIEN,

5. NIKOLSDORFERGASSE 3-5. — Tel: 53-8-48.

A legszebb estélyi ruhák, kabátok oostmők, belépők, sportruhák, esakis ami régi és kipróbált műtermünkből származnak.

Bécsben is tudni kell hol lehet jól és olcsón vásárolni. Látogasson el egyszer hozzánk. Mi a legfrissebb párisi modellek után dolgozunk és mérték után a leggyorsabban és legolcsóbban készítjük Önnek a divatművészet remekét.

Maculatura

papir 5 kgros csomagokban kapható. Cim az Aradi Köz: löny kiadójában.:

Őszi és téli, női és gyermekfelöltő és kabát újdonságok megérkeztek:

Női felöltők 1000, gyermekkabátok 600, szövetrubák 650 lejtől kezdve. Kérném áruházamat vételekényesen nélkül megtekinteni és személyesen meggyőződni utólagos vetélybírási képességről. Angol és francia szalonok.

Juliu PLESZ Gyula

központi női és gyermekruha nagyruháza ARAD, Str. Colonel Piriel No. 5., a színház hátsó bejáratával szemben. Tessék a címet jól megjegyezni!

Nagy szenzáció!

Megnyilt Arad legkellemesebb esti szórakozó helye, a KÖZPONTI ÉTTEREM! Minden este fellép:

Külföldi attrakciók!

MISS ARIZONNA 9 tagú társulata művészi revükkel! Főszereplők: Miss Arizona, Maestro, Rozsnyay, Maestro Heroules és a hat fox görle. Kezdeteste 10-kor. Belépődíj 60 lej. Külön figyelmet érdemel a világhírűen levő híres Jazz-band zenekar, mely csak pár napig hangversenyez. Szíves partifogást kár: WEINBERGER LAJOS, a központi-étterem bárjéje

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szócik hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban. **GARAI,** Arad, Plata Avram Jancu (Szabadság-tér) 10. szám **Cimre ügyelni!**

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ELLÁTÁS.

ISKOLÁSGYEREKET teljes ellátásra venne uricsalád. Str. Mărășesti (Kossuth) 42., I. em. 5096

ÜZLETEK.

ELADÓ Aradon, egy a város központjában levő cipőgyár rendkívül előnyös árban. Érdeklődők forduljanak Pausesti N. ügyvédhez Arad, Str. Horia No. 11. 5071

Egész könyvtárt pótol! **WELLS,** Nagy képes világtörténete októberben megjelenő népszerű kiadása **640 lejtért** Eddig 2200. — lejbe került. Steesen megrendelni kedvező fizetési módokkal **Sandor Ferenc** könyvtárában. Megjelenés után drágább lesz!

Cca 100 négyszélméter területű betonozott raktár vagy műhelyhelyiség **irodával kiadó.** Arad, Strada Tudor Vladimirescu (Doboucca) II. házszámánál. 5090

UTLEVELEKRE ÉS EGYÉBB HIVATALOS IGAZOLVÁNYOKRA **FÉNYKÉPET** a legszebb kivitelben, gyorsan és mérsékelt ár mellett a **FOTÓRADIO** FÉNYKÉPÉSZET KÉSZÍT. Str. Consistoriului és Str. Mărășesti (Batthyány és Kossuth-u.) sarkán. 5025

KÁVÉHAZAKBAN, VENDÉGLÖKBEN, ÉTTERMEKBEN KÉRJE MINDIG AZ **ARADI KÖZLÖNYT**

Bankkölcsonőket házakra, földekre, vagy egyéb ingatlanokra, 10,000 lejtől, 1 millió lejtig betáblázás mellett tolyósítottak. **HAASZ ALBERT** Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz.

Üzlethelyiség a város forgalmas helyén különleges élelmiszer cikkek részére 10437 **bérbe kerestetik.** Ajánlatok Rudolf Mossehoz Arad.

Pedigrés Dobermann kölykök eladók. 4 kan, 3 nőtény. Gyarmathynál, Arad, Hal-tér 8.

LEVELEZÉS.

HAJHULLÁS és hajkorpa ellen a legjobb az **EGGER-PETROL.** — Kapható minden drogueriában és minden gyógyszerárban.

FIATALASSZONY korrekt uriember barátságát keresi, ki őt anyagiilag támogatná. Leveletet „Diszkréció” jellegre az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 5083

ALKALMAZÁS.

KAUCIÓKÉPES, legmagasabb vasuti szakképesítéssel, Máv. főtisztviselő állást vállal. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5075

ÜGYNÖKÖK helyben és vidékre magánfelek látogatására felvételnek. Bővebbet Str. Ep. Radu (Magyar-u.) 23. 5078

MEGBIZHATÓ belárónd a délelőtti órákra felvételnek. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 5086

PERFEKT főzőnd ajánlkozik szanatóriumba, intézetbe is megy. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóiba kér. 5091

LAKÁS.

KÉT szoba irodának, műteremnek kiadó. Str. Românului (Zrinyi-u.) 12., I. em. 5067

VÉTEL ÉS ELADÁS.

KRAUSZ PAULIN kölcsönkönyvtárában állandóan újdonságok, összes iskolák részére írószerek, különlegességek iparsóknak. 4967

BÖSENDORFER salonglűgel zongora, íróasztalok, székek, asztalok, férfi ruhák és kabátok, női ruhák, gyermekkoscsik, 3x4 ebédli szőnyeg, Vákonyi porszivógép, gyermekjátékok, szekrények, antik szalon, antik komódok, varróasztalok, storeok, függönyök, asztalneműk, divánok, hintaszék, fotelok, dísztárgyak stb. eladó. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

SZŐLŐSGAZDÁK FIGYELMÉBE! A legjobb és legolcsóbb trágva szőlő és mezőgazdaságok részére a kitűnő eredménnyel használt csatorna trágva (fecália) szárított és őrölt alakban 50 kgros zsákokban és vagonbetelekekben. Ezen trágva őszi használat után a legjobb eredményt biztosítja. Kezelése rendkívül kényelmes és gazdaságos. Megrendelhető: Jakubovits fűszerüzletében. Motor állomással szemben. 5051

18-24 HP. Luxus Benz-autó, generál javítva, félévi üzemgaranciával eladó. Sárkány garázs. 5067

Férfi szövetek és szabó kellekek feltűnő olcsó árak mellett.

Welsz Ármin Arad, Plata Avram Jancu (Szabadság-tér) 18. 1089

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműeket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

ISKOLÁSKÁK, könyvszjak, írószerek, valamint az összes iskolai cikkek nagy választékban, olcsó árban kaphatók Naményi papirkereskedésben. 4954

Irjon azonnal **50.000 nyeremény!** Minden második sorsjegy nyer! **Csak az osztrák sorsjáték a legjobb** Csak 100.— Lej $\frac{1}{8}$ sorsjegy, $\frac{1}{4}$ s jegy 200 Lej, $\frac{1}{2}$ s jegy 400 Lej, $\frac{1}{1}$ s jegy 800 Lej. **Ajánlatunk:** 10 nyolcad, 10 negyed, 10 fél vagy 10 egész sorsjegyből álló szerencseválasztékokat. **AKAR ÖN IS MILLIOMOS LENNI?** akkor rendeljen a kezdőhúzáshoz **12 12** osztálysorsjegyeket a **12 12** **HAUSCHILD és PAAP-bankháznál** MARXERGASSE 14. **WIEN, III., MARXERGASSE 14.** Irjon azonnal

A 18. osztálysorsjáték főnyereményei: **18,750.000 Lej** Nyeremények: **12,500.000 Lej** 6,250.000 Lej 2,500.000 Lej 1,875.000 Lej 1,500.000 Lej 1,250.000 Lej 1,000.000 Lej stb.

Beton-formák, csövek, kutgyűrűk, lépcsőfokok stb. készítéséhez, gépek, cementtöcserepek, üreges betontömbök, beton és salaktégla stb. előállítására. Betonkeverőgépek. — I-a cementfestékek és az összes szükséges kelleket cementárugyarak borenzésére raktárról azonnal szállítja. **„MODERNA”** Építőipari Gépek és Radiátor R.-T. Brasov, Kis-ucca 12. Telefon 5-78. Mielőtt gépeket vásárol, tekintse meg gazdagon felszerelt raktárunkat. — Prospektusok és árajánlatok díjmentesen!

HUNGARIA Nagyszálloda **BUDAPEST,** a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcími: „HUNGARIOTEL”.